

Datum
2022-10-14
Vår referens
Pär Svensson
Strateg
par.svensson@malmö.se

Tjänsteskrivelse

Remiss från Miljödepartementet - Promemorian Näringslivets klimatomställning PM2022:10, Myndigheten för tillväxtpolitiska analyser och utvärderingar TN-2022-1992

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har översänt Tillväxtanalys PM2022:10, *Näringslivets klimatomställning* till tekniska nämnden, stadsbyggnadsnämnden och miljönämnden för synpunkter. Enligt klimatlagen (2017:720) ska regeringen ta fram en ny klimatpolitisk handlingsplan vart fjärde år. För att ta fram underlag till nästa klimatpolitiska handlingsplan (2023-2026) gav regeringen i mars 2021 tre parallella uppdrag, att redovisa och sända ut på remiss senast 15 september 2022. Denna remiss är ett av dessa parallella uppdrag.

De hinderanalyser som genomförts inom det aktuella uppdraget visar på en komplex mix av barriärer som näringslivets aktörer möter. Samhällets elektrifiering och ökad klimatambition inom EU anges skapa konsekvenser och emellanåt oklara förutsättningar för näringslivets klimatomställning.

Rapporten innehåller 47 förslag och rekommendationer vilka i huvudsak består av utredningar som regeringen bör genomföra för att takten på klimatomställningen ska öka.

Förslag till beslut

Tekniska nämnden föreslås besluta

att till kommunstyrelsen avge yttrande i enlighet med förvaltningens förslag.

Beslutsunderlag

- Beskrivning av förslag och rekommendationer - En strukturerad redovisning av varje förslag och rekommendation som huvudrapporten presenterar
- Promemorian Näringslivets klimatomställning PM2022:10
- G-Tjänsteskrivelse TN-2022-1992 Remiss från Miljödepartementet - Promemorian Näringslivets klimatomställning PM2022_10 Myndigheten för tillväxtpolitiska analyser och utvärderingar
- Förslag till yttrande TN-2022-1992 Remiss från Miljödepartementet - Promemorian Näringslivets klimatomställning PM2022_10 Myndigheten för tillväxtpolitiska analyser och utvärderingar

Beslutsplanering

Tekniska nämnden 2022-10-27

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Rapporten utgör ett underlag inför den kommande klimatpolitiska handlingsplanen. I rapporten presenteras analyser och förslag till styrmedel och andra åtgärder som ska bidra till näringslivets klimatomställning. Rapporten omfattar totalt 47 förslag och rekommendationer vilka huvudsakligen består i utredningar som regeringen bör genomföra. Rapportens första del fokuserar på förslag och rekommendationer inom sektorsområdena: elektrifiering, markanvändning, konstruktion och bostäder, industrin, förbränning av plast samt arbetsmaskiner. Därefter lyfts förslag och rekommendationer kopplade till EU-politik, finansiering, offentlig upphandling, kompetensförsörjning och utvidgade processer för lärande.

Rapportens hinderanalys och förslag är framtagna med utgångspunkten att koldioxidprissättning behöver utgöra motorn i klimatpolitiken. Denna miljöekonomiska teori innebär att så länge den privatekonomiska kostnaden för utsläpp är lägre än den samhällsekonomiska kostnaden bedöms utsläppen av koldioxid vara högre än vad som är samhällsekonomiskt optimalt.

De hinderanalyser som genomförts inom det aktuella uppdraget visar på en komplex mix av barriärer som näringslivets aktörer möter. Samhällets elektrifiering och ökad klimatambition inom EU anges skapa konsekvenser och emellanåt oklara förutsättningar för näringslivets klimatomställning.

Sektorsområden

Av rapportens sektorsområden bedöms främst de förslag och rekommendationer som ges inom markanvändning kunna påverka Tekniska nämnden ansvarsområde och då i synnerhet i rollen som ägare av skogs- och jordbruksmark. När det gäller markanvändningens roll för näringslivets klimatomställning konstateras att det sker en betydande kolinlagring i framförallt träd, växter, mark och träprodukter och att utsläpp sker från skogsavverkning, naturlig avgång, åker-, betes- och våtmark och i samband med förändrad markanvändning till följd av exploatering av mark vid exempelvis anläggande av vägar och kraftledningar samt vid urban bebyggelse.

Nedan listas de förslag som uppfattas som relevanta för Tekniska nämnden att känna till.

Elektrifiering

Utred ett tvådelat ersättningsystem vid etablering av ny kraft.

Förslaget består i att tillsätta en utredning om ett tvådelat ersättningsystem till det civila lokalsamhället (bygden) och kommunen. Utredningen ska vara teknikneutral och gynna alla hållbara och fossilfria elproduktionstekniker. Förslaget kompletterar på så sätt den pågående utredningen om stärkta incitament för utbyggd vindkraft.

Utred styrmedel som underlättar användning av spillvärme.

Förslaget består i att ge lämplig myndighet i uppdrag att utreda hur man bäst undanröjer hinder

för att öka incitamenten att ta tillvara spillvärme från olika typer av anläggningar med stor energianvändning. Exempel är anläggningar som producerar vätgas eller biodrivmedel.

Markanvändning

Utred omvända auktioner för ökad kolsänka

Förslaget består i att tillsätta en utredning om omvända auktioner kan användas som styrmedel för att öka kolinlagringen i skog-, åker- och betesmark. Syftet är att utveckla förslag till hur omvända auktioner kan användas för att skapa ekonomiska incitament för ökad kolinlagring.

Utred styrmedelspaket för långsiktigt hållbart jordbruk

Förslaget består i en utredning om styrmedelspaket för ett långsiktigt hållbart och climateffektivt jordbruk som beaktar andra miljömål och samhällsmål och ser till helheten vad det gäller både nationella och globala utsläpp. Utredningen bör även analysera hur klimat- och luftpåverkan från produktionen kan minska samtidigt som man optimerar livsmedelsförsörjningen och övriga nyttor som jordbruket bidrar till i form av exempelvis kolinlagring, öppna landskap, biologisk mångfald, sysselsättning på landsbygd och råvara till bioekonomin.

Konstruktioner och bostäder

Utred institutionella hinder för climateffektivt nyttjande av befintligt byggbestånd.

Förslaget syftar till att hantera eventuella brister i nuvarande regelverk som idag försvårar finansiering av energieffektiviserande åtgärder. Befintliga lagar och praxis motverkar på olika sätt möjligheten att nyttja de byggnader som redan finns på mest effektiva sätt.

Industrin

Slopa elskattenedsättning för datahallar

Förslaget avser att göra det mer ekonomiskt intressant att genomföra energieffektiviseringar för att minska elanvändningen i datahallar och därmed gynna samhället i stort.

Utred CCU-teknikens roll i energisystemets omställning med avseende på klimatnytta, försörjningstrygghet och konkurrenskraft.

Förslaget innebär att Energimyndigheten får i uppdrag att utreda och beskriva hur CCU kan bidra till omställningen av näringslivet. Förslagets syfte är att få i gång implementeringen av tekniken och samtidigt hantera den osäkerhet som fortsatt råder för dess roll och funktion i omställningen och klimatarbetet.

Sektorsövergripande

Av de förslag och rekommendationer som avser det sektorsövergripande perspektivet i rapporten saknas en tydlig koppling till kommunernas roll i sammanhanget, som exempelvis förslag och rekommendationer som riktar sig till handeln med utsläppsrätter inom EU. Däremot är några av de förslag och rekommendationer som ges inom finansiering, offentlig upphandling och utvidgade processer för lärande bedöms av strategiskt intresse för Tekniska nämnden.

Finansiering

Samordning inom Regeringskansliet för bättre effekt av olika initiativ.

Förslaget är att skapa en ökad samordning inom Regeringskansliet av regeringsuppdrag, stödsystem och olika initiativ riktade mot myndigheter, näringsliv och finansmarknaden.

Utarbeta en nationell plattform för hållbar finansiering – en väg in.

Förslagets syfte är att etablera en myndighetsledd nationell plattform för hållbar finansiering under vilken initiativ riktade mot finansmarknaden och näringslivets klimatomställning kan samlas.

Offentlig upphandling*Tillsätt en myndighetsledd hubb/ beställarnätverk för upphandling av cement, betong och alternativ.*

Förslagets syftet är att påverka den svenska marknaden för cement och betongprodukter. Ungefär 35–40 procent av den svenska cementproduktionen går till offentliga bygg- och anläggningsprojekt med Trafikverket, kommuner och regioner som viktiga slutkunder. En hubb kan möjliggöra att fler börjar använda sig av upphandlingskrav för innovation som kan minska klimatpåverkan från cement och betong i högre grad än idag.

Utvidgade processer för lärande*Tillämpa verktyg för att uppskatta utsläpp från markeexploatering i tillståndsprocesser.*

Rekommendationen är att använda och utveckla de verktyg som finns tillgängliga för att uppskatta utsläppen från markanvändning i tillståndsprocesser. Utifrån de underlag som hittills har tagits fram kan ett mer enhetligt verktyg utvecklas. Verktygen kan då även användas som planeringsunderlag på kommunal eller regional nivå, säkerställa livsmedelsproduktion och att jordbruksmark inte exploateras i strid med miljöbalkens regler.

Ansvariga

Sarah Von Liewen Avdelningschef

Tobias Nilsson Direktör